

דְּבָרָה מִמֶּשׁ, מֵהוּ הַר בֵּית יִי, הָוּה לִיָּה לְמִכְתָּב הַכִּי,
וְהִיָּה אַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה בְּרֹאשׁ הַהָרִים. מֵהוּ
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית יִי. אָמַר לִיָּה, אַחֲרִית
הַיָּמִים אִיהוּ אֵילָנָא כֹּלָא, מִרִישִׁיָּה וְעַד סִיפֵיהּ, דְּהוּא
אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע. וְאַתָּא קָרָא לְבִרְרָא בְּאַחֲרִית הַיָּמִים,
וְאַפִּיק הַר בֵּית יִי, דָּא טוֹב בְּלֹא רַע. הַר בֵּית יִי וְדָאי
דְּלִית תַּמָּן חוּלְקָא לְסִטְרָא אַחֲרָא, דְּהָא אַתְּבְּרִיר הַר בֵּית
יִי, מִגּוּ אֵילָנָא דְאִיהוּ אַחֲרִית הַיָּמִים. וְדָא אִיהוּ כּוֹס
דְּבָרָה, דְּאִיהוּ נָכוֹן בְּרֹאשׁ הַהָרִים.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זַכָּאָה אַרְחָא דָּא, דְּזַכִּינָא לְהָאֵי מְלָה.
אָמַר לִיָּה מִמָּאן שְׁמַעַת לָהּ. אָמַר לִיָּה, יוֹמָא חֲדָא
הוּינָא אֲזִיל בְּאַרְחָא, וְשְׁמַעַנָא וְחַמִּינָא לִיָּה לְרַב הַמְנוּנָא
סָבָא, (נ"א לְרַבִּי שְׁמַעוֹן) דְּהָוּה דְרִישׁ לְהָאֵי קָרָא לְרַבִּי אַחָא,
וְכִיּוֹן דְּשְׁמַעַנָא חֲדִינָא בֵּיהּ, וְנִטְרַנָּא לִיָּה צְרִיר בְּכַנְפָּא
דְּלְבוּשָׁאֵי, דְּלֹא יִתְעַדִּי מִנָּאֵי לְעֵלְמִין. אָמַר לִיָּה, וְדָאי
מְלָה קְדִישָׁא דָּא, מְנַהִירוּ דְבוּצִינָא קְדִישָׁא אַתְנַהִיר.
זַכָּאָה דָּרָא, דְּקִימֵי עֲלָמָא וְסִמְכוּי, שְׂרִיין בְּגוּיָה. וְאֵי
אַנְתְּ צְרִירַת לְהָאֵי מְלָה בְּקִשְׂרָא חֲדָא דְּלֹא יִתְעַדִּי מִינְךָ.
אַנָּא אֲצִרור לָהּ בְּתַלְתִּין, אוּ בְּאַרְבְּעִין קִשְׂרִין בְּכִיסָאֵי,
דְּלֹא יִתְעַדִּי מִינָאֵי לְעֵלְמִין. (כאן חסר).

עַל הַהִיא מְלָה דְּאַחֲמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה, בְּגִין

דְּאָף עַל גַּב דְּיִשְׂרָאֵל חֲבִין קָמִיָּה בְּכָל דְּרָא וְדָרָא, לָא
 בְּעֵי מַאן דְּיִימָא עֲלֵייהוּ דְּלִטּוּרִין. מְנַלָּן. מִהוּשֵׁעַ,
 דְּכֹתִיב, (הושע א) תַּחֲלַת דְּבַר יְיָ בְּהוּשֵׁעַ, הָא אוּקְמוּהָ מְלָה.
 וְעַל דָּא (הושע ב) וְהָיָה מִסֹּפֶר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם וְגו' .
 וּבְגִין דָּא בְּרִיךְ לֹון בְּכֻמָּה בְּרַפְאָן, לְאַהֲדָרָא בְּתִיּוּבְתָא,
 וְלֹאֲתָבָא לֹון לְגַבֵּי אַבוּהוֹן דְּבִשְׂמִיָּא, וְלֹא אַעֲדִי מִתְמָן,
 עַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַחֲל עַל חוּבֵייהוּ, וְאַתְנַקִּיאוּ
 קָמִיָּה.

אַלִּיָּהוּ מָה כְּתִיב בֵּיהּ, (מלכים א יט) וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב תַּחַת רְתֹם
 אַחַד וְגו', אָמַר מְאָרִיָּה דְּעֶלְמָא, אֲתָתָא חֲדָא
 שְׂדֵרַת לֹון לְיִשְׂרָאֵל, וּדְבוּרָה שְׂמָה, דְּכֹתִיב, (שופטים ד) וְהָיָא
 יוֹשֶׁבֶת תַּחַת תְּמָר דְּבוּרָה. דָּא הוּא רְתֹם, וְאַהֲדָרַת לֹון
 לְמוּטָב, דְּכֹתִיב, (שופטים ה) עַד שְׁקֻמַּתִּי דְּבוּרָה. וְאַנָּא
 עָאֲלִית בֵּינֵייהוּ, וְאַכְרֻזִית קָמִיָּהוּ וְלֹא יִכְלִנָּא.

עַד דְּהוּא יְתִיב, אֲתַגְּלִי עָלִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אָמַר
 לֵיָּה מַה לָּךְ פַּה אַלִּיָּהוּ, בְּקַדְמִיתָא קָא הוּיַת מְקַטְרָגָא
 וּמְקַנֵּי עַל בְּרִית, וּמְדַחְמִינָא בְּךָ דְּקַנֵּית עָלִי בְּהַהוּא
 בְּרִית, נְטֻלִית לֵיָּה בְּרַעוּ דְּמִשָּׂה, וַיְהִיבְנָא לָךְ, עַד דְּמִשָּׂה
 (ר"ב ע"א) הָוּה אָמַר (במדבר כה) הִנְנִי נוֹתֵן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם.
 הַשְׂתָּא דְּאִיָּהוּ דִּילָךְ, לָא אֲתַחֲזִי לָךְ לְקַטְרָגָא עֲלוּי, הָוּה
 לָךְ לְמִשְׁבַּק קְנוּיִיךְ לִי, כְּמָה בְּקַדְמִיתָא דְּהוּא דִּילִי,

שְׁבַקְנָא לִיה לִידָא אַחְרָא, וְלֹא קְטְרִיגְנָא עֲלוּי.
 מַה לָּךְ פֶּה, מַאי פֶה. בְּרִית קִימָא, פֶּה יִי אִיהוּ. כִּיּוֹן
 דְּלֹא בַעָאָת לְשַׁבְּקָא לִי פּוּמְךָ, יִתּוּב בְּאַתֵּר דִּהֵהוּא
 פּוּמָא. תַּנָּן, בְּהֵהִיא שַׁעְתָּא, אֲתַעְבֵּר מִנִּיה הָהוּא נְבַזְבּוּזָא
 דִּיהֵב לִיה מִשָּׁה. דִּתַּנָּן, מַאי דְכַתִּיב, (מלכים א ט) וַיֵּלֶךְ בְּכַח
 הָאֲכִילָה הֵהִיא וְגו'. עַד הָר הָאֱלֹהִים חוֹרְבָה. לְמַתְבַּע
 מִתַּמָּן, וְכִי מִתַּמָּן הָוָה בָּעִי. אֲלֹא לְמַתְבַּע כְּמִלְקַדְמִין,
 מִהֵהוּא דִירִית בְּהָר הָאֱלֹהִים, בְּרִית דָּא. פְּנַחַס הוּא
 אֲלִיָּהוּ, וְדַאי בְּדַרְגָּא חָדָא. אָמַר לִיה מִשָּׁה, לִית אַנְתָּ
 יְכִיל לְקַבְּלָא מִנַּאי, אֲלֹא זִיל לִינּוּקִיָּהוּ דִישְׂרָאֵל,
 וּמַאינּוֹן תְּרוּחַ, וְאִינּוֹן יִהְיִי לָךְ, וְכֹךְ הוּא עָבִיד. (חסר).

כַּמָּה טִיבוּ עָבִיד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּכָל דָּרָא וְדָרָא
 לִישְׂרָאֵל. תָּא חֲזִי, מָה פְּתִיב, (מלכה ו) וְאֶשְׁלַח לְפָנֶיךָ
 אֶת מֹשֶׁה אֶהְרֹן וּמָרְיָם. וְהָא כַּמָּה נְבִיאֵי הָווּ לְבַתֵּר מִשָּׁה,
 וְאֶשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת מֹשֶׁה אֶהְרֹן וְאֶלְעָזָר וּפְנַחַס
 יְהוֹשֻׁעַ וְאֲלִיָּהוּ וְאַלִישָׁע, וְכַמָּה שָׂאֵר צְדִיקֵי וַחֲסִידֵי מְבַעֵי
 לִיה. אֲלִין תְּלַתָּא אֲמַאי. אֲלֹא אָמַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 עָמִי, בְּנִי, אֲמַאי לָא תְדַכְּרוּן לְכָל טְבִין דַּעְבָּדִית לְכוּ,
 דַּשְׁדָּרִית לְכוּ לְמִשָּׁה אֶהְרֹן וּמָרְיָם.

לְמַלְךָ בְּשָׂר וְדָם, דַּאִית לִיה מְדִינְתָא, וְשָׂדֵר לְגַבְהָ,
 גּוֹבְרִין, אֲפָרְכִין רַבְרַבִּין, דִּיהוֹן מְנַהֲלֵי עָמָא,

וּמַעֲיִינִין בְּהוּ, וּבְדִינֵיהוּ. מֵאֵן אֲצַטְרִיךְ לְמַהוּי זְקוּק
בְּמִזוּנֵיהוּ, בְּמִלִּין דִּי צַטְרִכוֹן. לָאוּ עֲמָא דְמַדִּינְתָא, בְּעַל

פְּרַחֲיֵיהוּ יִצְטָרְכוּ לְעֵינָא בְּהוּ, וּלְמִיָּהב לְהוּ יִקְרָא.

שְׁדָרִית לְמִשָּׁה, אִיהוּ אֵייתִי קַמֵּיכוּ מִן לְמִיכַל, וְנָהִיל
לְכוּ וּלְבַנֵּיכוּ וּלְבַעֲרֵיכוּ, וְאַשְׁתַּדַּל בְּדִינֵיכוּ,

(ס"א בְּמִזוּנֵיכוּ) וּבְכָל מָה דְאֲצַטְרִיךְ לְכוּ. שְׁדָרִית לְאַהֲרֹן,

אֵייתִי (ס"א לְכוּ עֲנִי) הֵיכְלִין דְּעֲנִי יִקְרָא לְחַפָּאָה עַלֵּיכוּ,

כְּמַלְכִין. אֶסְחִי לְכוּ בְּטַלֵּי יִקְרָא, דְּלֹא אֶתְרַקְבוּ לְבוֹשֵׁיכוּן

וּמִנְעֵלֵיכוּן, וְהוּוּ מִתְחַדְשֵׁי בְּכָל יוֹמָא. שְׁדָרִית לְמַרְיָם,

אֵייתִיאַת בִּירָא לְאַשְׁקָאָה לְכוּ, וְשִׁתִּיתוּן אֶתוּן וּבַעֲרִיכוּן.

אֵינּוּן יִהְבוּ לְכוּן, וּמַדְלִהוּן אַכְלִתוּן וְשִׁתִּיתוּן, וְיִתִּיבְתוּן

בְּחוּפָאָה דִּיקָר דְּלִהוּן. וּמַדְלִכוּן לָא יִהְבְּתוּן לוּן. וְלֹא עוּד,

אַלָּא דְאַשְׁתַּדְלוּ עַלֵּיכוּן, וְנָטְלוּ עַל צוּאֲרֵיהוּן מְטוּלְכוּן,

וְהוּוּ מְחַרְפִּין וּמַגְדִּפִּין לוּן.

אֲמַר רַבִּי יוֹסִי, לָאוּ הָוּה אַבָּא רַחֲמָן עַל בְּנוֵי פְקוּדֵשָׁא

בְּרִיךְ הוּא, וּקְרָא הוּא דְכֻתִּיב, (מַלְכִים א ח) לֹא נָפַל

דְּבַר אֶחָד מִכָּל דְּבָרוֹ הַטּוֹב וְגו'. תָּא חַזִּי רַחֲמָנוּ דִּילֵיה,

אַלּוּ אֲמַר לֹא נָפַל דְּבַר אֶחָד מִכָּל דְּבָרוֹ וְלֹא יִתִּיר, נַח

לְעֵלְמָא דְּלֹא אֶתְבְּרִי. אַבְל מְדַאֲמַר מִכָּל דְּבָרוֹ הַטּוֹב,

וְאַפִּיק בִּישׁ לְאַחוּרָא, דְּהָא מְלָה דְּבִישׁ לָא בְּעִי לְמַעְבַּד.

וְאַף עַל גַּב דְּאַגְזִים, וְאַרְיָם רְצוּעָה, אֶתְתַּאת אֲמָא

וְאַתְקַפֵּת בְּדְרוּעִיָּה יְמִינָא, וְקָם רְצוּעָה בְּקִיּוּמִיָּה, וְלֹא
נְחִית לְתַתָּא, וְלֹא אֶתְעַבִּיד, בְּגִין דְּבְעֵיטָא חֲדָא הוּוּ
תְרוּוִיָּהוּ, אִיְהוּ דְּאֶגְזִים, וְאִיְהוּ דְּאֶחִידַת בִּימִינִיָּה.

וְאִי תִימָא מְנַלָּן. מְמַלְהָ דְּאִיְהִי בְּאַתְגְּלִיָּא, דְּכִתִּיב לָךְ רַד
כִּי שִׁחַת עַמְךָ, שְׂרִי לְאַרְמָא רְצוּעָה, וּמִשָּׁה דְּלֹא הָוָה
יַדַּע אֲרַחָא דְּאַמָּא, שְׁתִּיק. כִּיּוֹן דְּחַמָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ
כֶּךָ, אֲנַקִּיד לִיָּה, וּבִטְשׁ בֵּיהּ וְאָמַר וְעַתָּה הִנִּיחָה לִי, מִיַּד
אַרְגִּישׁ מִשָּׁה, וְאַחִיד בְּדְרוּעִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ,
דְּכִתִּיב זְכוּר לְאַבְרָהָם, דָּא דְּרוּעִיָּה יְמִינָא, וּבְגִין כֶּךָ לֹא
נְחִית רְצוּעָה.

וְאִי תִימָא, אִמָּא דְּאִיְהִי רְגִילָה לְאַחַדָּא בְּרְצוּעָה
דְּמִלְכָּא, אֲן הוּוּ, דְּשִׁבְקַת מְלָה לְמִשָּׁה. שְׁאִילְנָא
וְאַמִּינָא וְהָא לָא יַדְעֵנָא בְּרִירָא דְּמְלָה, עַד דְּנִהוּי קָמִיָּה
דְּבוּצִינָא קְדִישָׁא. כִּד אָתוּ לְקָמִיָּה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, חַמָּא
בְּאַנְפִּיָּהוּ סִימָן. אָמַר עוּלוּ בְּנֵי קְדִישִׁין, עוּלוּ רְחִימִין
דְּמִלְכָּא, עוּלוּ רְחִימִין דִּילִי, עוּלוּ רְחִימִין אֵלִין בְּאַלִּין.
דְּאָמַר רַבִּי אַבָּא, כָּל אֵלִין חֲבַרְיָא, דְּלֹא רְחִימִין אֵלִין
לְאַלִּין, אֶסְתַּלְקוּ מֵעֲלָמָא עַד לָא מָטָא זְמַנִּיָּהוּ,
כָּל חֲבַרְיָא בְּיוֹמוֹי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, רְחִימוּ דְּנַפְשָׁא וְרוּחָא
הָוָה בִּינִיָּהוּ, וּבְגִין כֶּךָ בְּדָרָא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּאַתְגְּלִיָּא
הָוָה, דְּהוּוּ אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל חֲבַרְיָא דְּלֹא רְחִימִין

אֵלֶיךָ לְאֵלֶיךָ, גִּרְמִיךָ דִּלָּא לִיְהִיךָ בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל. וְעוֹד
 דְּעִבְדִּין פְּגִימוֹ בְּהַ, דְּהָא אֲוִרִייתָא רְחִימוֹ וְאַחֹה וְקִשׁוּט
 אִיתָ בְּהַ. אֲבֵרְהֵם רְחִים לִיִּצְחָק, יִצְחָק לְאַבְרָהָם, מִתְחַבְּקוֹן
 דָּא בְּדָא, יַעֲקֹב תִּרְווייהוּ אַחִידֵן בֵּיהַ, בְּרְחִימוֹ, וּבְאַחֹה,
 יְהִבִּין רוּחִייהוּ דָּא בְּדָא. תְּבַרִּיָּא כְּהֵהוּא דְּוִגְמָא
 אֲצִטְרִיכוֹ, וְלָא לְמַעֲבַד פְּגִימוֹ.

כִּיּוֹן דְּחָמָא סִימֵן בְּאַנְפִּייהוּ, וְאִמְר לֹוֹן הָכִי. אִמְרוּ לִי
 וְדָאֵי רוּחַ נְבוּאָה שָׂרָא עַל בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, וְהָכִי
 אֲצִטְרִיךְ לָן לְמַנְדַּע. בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאִמְר, חַד מְלָה
 מֵאַיְנוֹן מְלִין דְּלְחִישׁוֹ לִי מְגוֹ רִישׁ מְתִיבְתָּא דְּגִנְתָּא
 דְּעֵדֵן, דִּלָּא אִמְרוּ בְּאַתְגְּלִיא מְלָה דָּא סְתָרָא אִיְהִי,
 וְאִימָא לְכוּ בְּנֵי רְחִימָאֵי, בְּנֵי רְחִימִין דְּנִפְשָׁאֵי, מָה
 אֲעֵבִיד, אִמְרוּ לִי בְּלְחִישָׁא, וְאַנָּא אִימָא בְּאַתְגְּלִיא.
 וְלְזַמְנָא דְּנַחְמֵי אַנְפִּין בְּאַנְפִּין, (דף קצ"א ע"א) כָּל אַנְפִּין
 יִסְתַּמְכוּן בְּדָא.

בְּנֵי. חוּבָא דְּעִבְדוֹ (עַרְב רַב) עֲמָא דְּלִבְר. וְאַשְׁתַּתְּפוּ בֵּיהַ
 עֲמָא קְדִישָׁא, בְּאַמָּא חָאבוּ, דְּכְתִיב קוּם עֲשֵׂה לָנוּ
 אֱלֹהִים, אֱלֹהִים וְדָאֵי. כְּבוֹד יִשְׂרָאֵל דָּא, אִיְהוּ דְּשִׂרְיָא
 עֲלֵייהוּ כְּאַמָּא עַל בְּנִין, וְדָא הוּא רְזָא דְּכְתִיב, (תהלים קו)
 וַיִּמְרוּ אֶת כְּבוֹדִם בְּתַבְנִית שׁוֹר. דָּא כְּבוֹדִם דְּיִשְׂרָאֵל,
 אִמָּא דְּלְהוֹן. וְדָא הוּא דְּכְתִיב, (שמואל א ד) גְּלָה כְּבוֹד.

דְּגָרְמוּ לְשִׁכְיַנְתָּא דְּאַתְגְּלִי בְּגִלוּתָא עִמְהוֹן. וְעַל דָּא
 וַיִּמְרֹוּ אֶת כְּבוֹדֶם, בְּמָה. בְּתַבְנִית שׁוֹר.
 הֲכֹא אִיהוּ רְזָא דְּמַלְּהָ, תָּא חֲזִי, לְתַתָּא גּוֹ שְׁמָרִים
 דְּחַמְרָא, דְּיִרְדִּיין בִּישִׁין, נִפְק חַד עֲרַעוּרָא,
 מְקַטְרָגָא, מִזִּיקָא קַדְמָאָה, וְאִיהוּ בְּרִזָּא דְּיִוְקְנָא דְּאַדָּם.
 כַּד קָרִיב לְגוֹ קַדְשָׁא. כִּיּוֹן דְּאַתְעֵבֵר מִתְּמָן, וּבְעֵי לְנַחְתָּא
 לְתַתָּא. בְּעֵי לְאַתְלַבְּשָׁא בְּלְבוּשָׁא, לְנִזְקָא עֲלִמָּא. וְנַחֲתִית
 הוּא וְרַתִּיכוּי. וּלְבוּשָׁא (קצ"ג ע"ב) קַדְמָאָה דְּקָא נְקִיט,
 תַּבְנִית שׁוֹר, דְּיִוְקְנָא דְּשׁוֹר, וְקַדְמָאָה לְנִזְיָקִין מְאִינּוֹן
 אַרְבַּע, שׁוֹר אִיהוּ. וְאִינּוֹן אַרְבַּע (קד"ח ע"א) אָבוֹת לְנִזְקָא
 עֲלִמָּא. וְכִלְהוּ תַלְתָּא דְּאָבוֹת נִזְיָקִין בְּרִ שׁוֹר, כְּלָהוּ
 דִּילִיָּה, וְעַל דָּא כְּתִיב, וַיִּמְרֹוּ אֶת כְּבוֹדֶם בְּתַבְנִית שׁוֹר.
 מַהוּ אוֹכֵל עֵשֶׂב. הָא דְּרִשִׁינָן בֵּיהּ. אֲבָל עֲקָרָא דְּמַלְּהָ,
 מִתְּמַצִּית דְּלָחִים וְשִׁבְעָה זִינֵי דְּגָן, לִית לִיָּה בְּהוּ
 חוּלְקָא. וּבְגִינֵי כַּךְ, אִימָא לָא הוּת תְּמָן, וְלָא יָאוּת לָהּ
 לְמַהוּי תְּמָן. וּבְגִין דְּאַבָּא הוּהוּ יַדַּע רְחֻמְנֵי דְּאַמָּא וְאַרְחָא
 דִּילָהּ, אָמַר לְמִשְׁהָ, בְּנֵי רְחִימָאֵי, עֵיטָא בְּתַרוּוִיָּהוּ בְּדָא
 תְּדִיר. וְדָא הוּא דְּלַחֲשׁוּ לִי בְּלַחֲשׁוּ, דְּלָא חֲזִי לְגַלְאָה,
 דְּבָרָא לָא יִנְדַּע, וַיַּחֲמֵי דְּהָא רְצוּעָה אֶתְתַּקְנַת, וַיִּדְחַל
 תְּדִיר. אֲבָל תְּרוּוִיָּהוּ בְּעֵיטָא דָּא, וּבְעֵיטָא חֲדָא.
 תָּא חֲזִי כְּתִיב (שמות לב) וַיֵּרָא הָעָם כִּי בִשַׁשׁ מִשָּׁה. מֵאֵן

הָעַם. אֵינּוֹן עֶרֶב רַב. מֵאֵן עֶרֶב רַב. וְכִי לְיָדַיִם וְכוּשִׁים
 וְכַפְתּוֹרִים וְתוֹגְרָמִים הוּוּ, דְקָרְאֵן לֹוֹן עֶרֶב רַב, וְהֵלֵא
 מְצָרִים הוּוּ, וּמְצָרִים נְטֵלוּ, וְאֵלוּ הוּוּ עֶרְבוּבִיא דְעַמִּין
 סְגִיאִין, הָכִי הוּוּ לִיָּה לְמַכְתָּב, עֶרֶב רַב עָלוּ אֶתְם לְפִי
 עֶרְבוּבִיא דְלֵהוֹן.

אֶלֵא (שְׁמוֹת יב) עֶרֶב רַב עָלָה אֶתְם. עֲמָא חַד הוּוּ, וְלִישָׁן
 חַד, אֲבַל כָּל חֲרָשֵׁי מְצָרִים, וְכָל חֲרָטוּמֵי דְלֵהוֹן
 הוּוּ, דְכָתִיב בְּהוּ, (שְׁמוֹת ז) וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם חֲרָטוּמֵי מְצָרִים.
 דְּבָעוּ לְמִיקָם לְקַבֵּל פְּלִיאֵן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ, כִּיּוֹן
 דְּחָמוּ נִסִּין וּפְלִיאֵן דְּעֵבֵד מִשָּׁה בְּמְצָרִים, אֶהְדְּרוּ לְגַבֵּי
 מִשָּׁה. אֲמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ לְמִשָּׁה, לָא תְקַבֵּל לֹוֹן.
 אֲמַר מִשָּׁה, מְאָרִיָּה דְעֵלְמָא, כִּיּוֹן דְּחָמוּ גְבוּרְתָא דִּילָךְ,
 בְּעָאן לְאַתְגִּירָא. יַחְמוֹן גְבוּרְתָךְ בְּכָל יוּמָא, וַיִּנְדְּעוֹן
 דְּלִית אֶלְהָא בַר מְנַךְ. וְקַבֵּל לֹוֹן מִשָּׁה.

אֲמַאי קָרָא לֹוֹן עֶרֶב רַב. אֶלֵא כָּל חֲרָשֵׁין דְּמְצָרִים הוּוּ,

וּבְרִישֵׁיהוֹן (בלק קצ"ד ע"א) **יוֹנוֹס** (אמרו המגיהים: אולי אלו הם

יוחני וממרא שנזכרו בשמות רבה פרשת ט' דף ע"ב ע"ג שורה ל"א אמרו יוחני וממרא אל
 משה תבן אתה מכניס לעפריים) וַיִּמְבְּרוּס, וּבְשַׁעְתִּי דִּיּוּמָא הוּוּ עֵבְדִי
 תְדִיר חֲרָשֵׁיהוּ. וְכָל אֵלִין חֲרָשֵׁין עֵלְאִין, הוּוּ מְסַתְכְּלִי
 מְכִי נְטִי שְׁמִשָּׂא, מְשִׁירוּתָא דְשִׁית שְׁעוֹת וּמְחָצָה, עַד
 שִׁירוּתָא דְתִשְׁעָה וּמְחָצָה. דְּהֵינּוּ עֶרֶב רַבְרָבָא. כָּל אֵינּוֹן

חֲרָשִׁין זַעֲרִין, מְשִׁירוֹתָא דְתִשָּׁע וּמַחְצָה, עַד פְּלָגוֹת
לִילְיָא.

אִינּוֹן עֲלָאִין דְּבֵהוּ, הוּוּ מִסְתַּכְּלִי מִכִּי נָטִי שְׁמִשָּׂא. דְּהָא
כְּדִין שָׂרָאן תִּשָּׁע מֵאָה וְתִשָּׁעִין וְחִמֵּשׁ דְּרַגִּין,
לְמִשְׁטָטָא עַל טוּרֵי חֲשׂוּדָא. וְרוּחָא דְלַהוֹן, הָוָה (בלק קצ"א ע"א)
מִשְׁטָטָא עַל כָּל אִינּוֹן חֲרָשִׁין (נ"א דְרַגִּין) בְּחַרְשֵׁייהוּ. וְאֵלִין
הָוּוּ עֲבָדִי, כָּל מַה דְּאִינּוֹן בְּעָאן. עַד דְּכָל מִצְרָאִי רַחֲצָנוּ
דְּלַהוֹן בְּאֵלִין הָוָה. וְקָרָאן לֹוֹן עֲרַב רַב. בְּגִין דְּאִית עֲרַב
זַעֲרָא, מִתִּשָּׁע שְׁעוֹת (דף קצ"א ע"ב) וּמַחְצָה וּלְתַתָּא, דָּא עֲרַב
זַעֲרָא. וְתַרֵּי עֲרַבֵי אִינּוֹן, וְעַל דָּא וְגַם עֲרַב רַב עֲלָה
אֲתָם.

וּחְכַּמְתָּא דְלַהוֹן, הָוָה סָגִי. וְאִינּוֹן אֲסַתְּכְלוּ בְשַׁעְתֵּי
דִּיּוֹמָא, וְאֲסַתְּכְלוּ בְּדַרְגָּא דְמִשָּׂה, וְחָמוּ דְהָא
בְּכָל סְטָרִין בְּשִׁשׁ מִשָּׂה: בְּשִׁשׁ שַׁעְתֵּי קַדְמָאִין דִּיּוֹמָא,
דְּאִינּוֹן לָא יִכְלִין לְשַׁלְטָאָה בְּהוּ, (נ"א בְּגִין שִׁית) בְּשִׁית דְּרַגִּין
עֲלָאִין דְּאֲחַדִּין בֵּיהּ (נ"א דְאַחִיד בְּהוּ) וּבְכָל סְטָרִין בְּשִׁית הָוָה,
וּבְעִטְרִין דְּאֵלִין שִׁית, הָוָה זְמִין לְרַדְת מִן הָהָר, דְּכַתִּיב
כִּי בְשִׁשׁ מִשָּׂה לְרַדְת מִן הָהָר.

מִיד וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהְרֹן, (דְּחִכֵּי תַנְיִן דְּבִנְהֵיא שַׁעְתָּא דְנַחֲתִית מִשָּׂה
וְקַבִּיל אֲוִרִיתָא בְּלַחֲדוּי כְּלָלָא דְכָל יִשְׂרָאֵל וְאִיהוּ קַבִּיל אֲוִרִיתָא בְּעֵלְמָא. וְאִפִּילוּ
מַגִּילַת אֶסְתֵּר דְּכַתִּיב (אֶסְתֵּר ט') וְקַבִּיל הַיְהוּדִים. וְקַבִּלוּ הַיְהוּדִים מִבְּעֵי לִיָּה. מָאִי וְקַבִּיל אֶלָּא
דָּא מִשָּׂה דְאִיהוּ הַיְהוּדִים כְּלָלָא דְיְהוּדָאִי. וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהְרֹן.) אֲמָאִי עַל אֶהְרֹן.

בְּגִין לְאַתְּפַלֵּלָא בְּסִטְרָא דִּימִינָא, דְּהָא אֵינּוֹן שְׂמַאלָא
 בְּעוּ מִנִּיהּ, וּבְגִין דְּלִהּוּי כְּלִיל בִּימִינָא, אֶתְכַנְשׁוּ עַל
 אַהֲרֹן, וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים. (אֱלֹהִים וְדַאי בְּעוּ
 סִטְר שְׂמַאלָא. אֲשֶׁר יִלְכוּ אֲשֶׁר יִלְךְ מִבְּעֵי לִיהּ. מֵאִי אֲשֶׁר יִלְכוּ. אֵלָא אֱלֹהִים שִׁית דְּרָגָא אֵינּוֹן
 ד"א שֶׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה) כְּלָהוּ בְּסִטְר שְׂמַאלָא דְאֱלֹהִים שִׁית אֵינּוֹן. דַּאי תִּימָא דְהָא שְׁבַע
 אֵינּוֹן. הַהוּא אֱלֹהִים עֵילָאָה לָא עֵאל בְּכֻלָּא).

תָּא חֲזִי, כָּל זְמַנָּא דְּהוּה מְשֵׁה בְּמִצְרַיִם, שְׂמַא דְאֱלֹהִים
 לָא דְכִיר, אֵלָא שְׂמַא דִּיִּי, וְעַל דָּא קִשְׂיָא לִיהּ
 לְפַרְעֵה בְּגִין דְּלָא יְהֵא תּוּקְפָא לְהֵהוּא סִטְרָא אַחֲרָא, וְלָא
 יתְתַקֵּף בְּעֵלְמָא. הַשְׂתָּא בְּעוּ הֵהִיא מְלָה, וְהֵינּוּ קוּם עֲשֵׂה
 לָנוּ אֱלֹהִים. לָנוּ דִּיִּיקָא, דְּאֵנָן צְרִיכִין לְהֵאִי מְלָה,
 לְתַקְפָּא סִטְרָא דִּילָן, דְּהוּה אֶתְדַחֲיָא עַד הַשְׂתָּא.

אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ. מֵאִי אָמְרוּ. אֵלָא הָכִי אָמְרוּ, חֲמִינָן
 דְּאֶתּוֹן יִשְׂרָאֵל, כָּל טוֹב וְכָל יָקָר דְּעֵלְמָא לָכוּ,
 וְאֵנָן דְּחִיִּין לְבַר. דְּלָכוּ, (שְׁמוֹת יג) וַיִּי הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם.
 אוּף הָכִי אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ, כְּמָה דְאֶזִּיל קְמִיִּיכוּ
 יי'. דְּהָא רְשׁוּ אֵית לְסִטְרָא דִּילָן לְמַתְךְ אוּף הָכִי לְקַמְנָא,
 אִי גְזַמִּין לִיהּ עוּבְדָא.

תָּא חֲזִי, כָּל עֲנָנֵי יָקָר דְאֶזְלוּ בְּמַדְבָּרָא, לָא הוּוּ חֲפִיִּין
 אֵלָא לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל לְחוּדִיִּיהוּ. וְהֵהוּא עֲנָנָא דִּיקָר,
 דְּכַתִּיב וַיִּי הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם, אֶזְלָא לְקַמִּיִּיהוּ. וְאֵלִין

עָרַב רַב, וְכָל אֵינּוֹן בְּעִירֵי עָאנִין וְתוֹרִין, הוּוּ אֲזָלוּ לְבַר
 מִמְשָׁרֵייתָא, לְבַתְרֵייתָא. וְתָא חֲזִי, כָּל אֵינּוֹן אַרְבְּעִין
 שָׁנִין דְּקָא אֲזָלוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבָּרָא, שׁוּם לְכַלּוּכָא וְטַנּוּפָא
 לָא הוּוּ גּוּ עֲנֵי לְגוּ. וְעַל דָּא עָאנִי וְתוֹרֵי דִּהוּוּ אֲכִלֵי
 עֵשֶׂב לְבַר הוּוּ, וְכָל אֵינּוֹן דְּנִטְרֵי לֹון.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, אֵי הָכִי אֵינּוֹן עָרַב רַב לָא הוּוּ
 אֲכִלֵי מִן מִנָּא. אָמַר לִיה וּדְאֵי הָכִי הוּוּ. אֶלָּא מָה
 דִּיהֲבִין לֹון יִשְׂרָאֵל, כְּמָאן דִּיהֵיב לְעַבְדֵיהּ. וּמִמָּה הוּוּ
 אֲכִלֵי. מִתְמַצִּית, מָה דְאֶשְׁתָּאֵר מִבְּתַר רִיחָא, פְּסוּלַת.
 וְקָרָא אַכְרִיז וְאָמַר, (שְׁמוֹת טו) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲכָלוּ אֶת הַמֶּן
 אַרְבָּעִים שָׁנָה. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אַחֲרָא. וַיֵּרְאוּ בְנֵי
 יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִן הוּוּ, וְלֹא שָׂאֵר עָרַב רַב, עָאנִי וְתוֹרֵי,
 דִּהוּוּ בִּינֵיהוּ.

עַד הַשְּׁתָּא, הוּוּ אַתְּכַפֵּיין אֵינּוֹן עָרַב רַב וְהַשְּׁתָּא קָמוּ
 וּבְעוּ עוּבְדָא, לְאַתְקָפָא לְסִטְרָא אַחֲרָא. אָמְרוּ, אוּ
 נְהָא כְּלָנָא עֵמָא חֲדָא, וְנִהוּי בְּכֻלָּא עֵמְכוֹן, אוּ יְהָא לָן
 מָאן דִּיהֲךְ קָמָנָא, כְּמָה דִּיהֲךְ אֶלְהֲכוֹן קָמִיכוֹן. אָמַר
 אַהֲרֹן, חַס וְשְׁלוֹם דְּאֵלִין יִשְׁתַּתְּפוּן בְּעֵמָא קְדִישָׁא, לְמַהוּי
 כְּלָא כְּלָלָא חֲדָא, וְלֹא יתְעַרְבוּן עֵמָא קְדִישָׁא בְּעֵמָא דָּא,
 כְּלָלָא חֲדָא, אֶלָּא טַב אִיהוּ לְאַפְרָשָׁא לֹון מִגּוּ עֵמָא
 קְדִישָׁא, עַד דִּייתֵי מִשָּׁה.

וְאֶהְרֹן לְטַב אֶתְכוּוֹן, אֲלֵא סִגְיֵאִין הוּוּ מִיִּשְׂרָאֵל
 דְּאִשְׁתַּתְּפוּ בְּהַדְיֵיהוּ בְּלִבָּא. וּבְגִין כֵּן, כִּד אַתָּא
 מֹשֶׁה, אֶצְטְרִיךְ לְבַרְרָא וּלְלַבְנָא לְעַמָּא קְדִישָׁא מִהֵוּא
 חוּבָא, וְאִשְׁקִי לֹון שְׁקִי, עַד דְּאִתְבְּרִירוּ (דף קצ"ב ע"א) כְּלָהוּ
 וְלֵא אֶשְׁתָּאֵר בְּהוּ פְּסוּלַת כְּלָל.

אֲמַר לֹון אֶהְרֹן, (שמות לב) פֶּרְקוּ נְזֻמֵי הַזֵּהָב, וְכִי לָא הוּוּ
 לֹון דְּהָבָא אַחְרָא. אֲלֵא אֲמַר אֶהְרֹן, בְּעוּד דְּאִית
 לֹון קְטָטָה בְּבִנְיֵיהוּ וּבְנִשְׁיֵיהוּ, יִתְעַכְּבוּן, וּבִין כֵּן יִיתִי
 מֹשֶׁה. תָּא חַזִּי, תְּנִינֵן קָשִׁים גְּרִים לְיִשְׂרָאֵל כְּסַפְּחַת בְּבִשְׁר
 הַחִי, כָּל שְׁפֵן אֵלִין, דְּלֵא הוּוּ גְרִים כְּדָקָא יֵאוּת. אֵינֹון
 מָה עֲבָדוּ. וַיִּתְפָּרְקוּ כָּל הָעָם אֶת נְזֻמֵי הַזֵּהָב אֲשֶׁר
 בְּאֲזֻנֵיהֶם. כִּמָּה אֲלֵפֵי וּרְבוּוֹן הוּוּ מִנְזֻמֵיהוֹן תַּמָּן.

מָה כְּתִיב, וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיִּצַר אוֹתוֹ בַּחֲרַט וְגו'. אֶהְרֹן לָא
 אֶסְתַּמֵּר, מֵאֵינֹון תְּרִין חֲפִימִין, דְּהוּוּ בְּרִישֵׁיהוֹן
 דְּהֵוּא עָרַב רַב. חַד מְנִיֵּיהוּ הוּוּ קָמִיה, וְאַחְרָא הוּוּ עָבִיד
 בְּחַרְשׁוֹי. כִּיּוֹן דְּתַרְוֵיֵיהוּ אֶתְיַיעֲטוּ כַּחְדָּא, נִטְלוּ הֵהִיא
 דְּהָבָא, (חד) תְּרִין שְׁלִישֵׁי בִידָא דְּחַד, וְשְׁלִישׁ בִּידָא
 דְּאַחְרָא. בְּגִין דְּהָכִי אֶצְטְרִיךְ בְּהֵוּא זִינָא דְּחַרְשָׁא.

בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲמַר אֵי חֲסִידָא קְדִישָׁא, אֶהְרֹן מְשִׁיחָא
 דְּאַלְהָא רַבָּא, בְּחֲסִידוּתָךְ נִפְלוּ כִּמָּה מֵעַמָּא קְדִישָׁא.
 וְאַנְתָּ לָא הוּיִת יַדְע לְאַסְתַּמֵּרָא. מָהוּ עֲבָדוּ. כִּד מָטוּ שִׁית

שְׁעֵתִין, וַיּוֹמַר הוּא בְּמִתְקָלָא, נִטְלוּ הָהוּא דִּהְבָּא דְפָרִיקוּ
 מֵאוּדְנִיָּהוּן. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דִּמְאֵן דְּאַצְטְרִיךְ לְמַעְבַּד
 חֲרָשָׁא, לָא בְּעֵי לְמִיחָס עֵינּוּי עַל מְמוּנָא. וְאִינוּן אֲמַרִי,
 שְׁעֵתָא קְיִימָא לָן, אִי אֲנֵן לָא מְעַכְבִּין. לָא שְׁעֵתָא
 לְמִיחָס עַל דִּהְבָּא, מִיד וַיִּתְפָּרְקוּ כָּל הָעָם. מַאי וַיִּתְפָּרְקוּ.
 כִּמָּה דָּאֵת אֲמַר (מלכים א ט) מְפָרַק הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים,
 דְּחַבִּילוּ וְתַבְרוּ אוּדְנִיָּהוּ. בְּכָה כְּמִלְקָדְמִין וְאֲמַר אִי עֲמָא
 קְדִישָׁא אִי עֲמָא קְדִישָׁא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּבִכְיָה, וְאֲמַר, (שמות כא) וְהִגִּישׁוּ אֲדָנָיו
 אֶל הָאֱלֹהִים וְגו'. הָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא, אֲזִן דְּשָׁמַע
 בְּסִינַי, (ויקרא כד) כִּי לִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים וְגו'. וְאִיהוּ
 פָּרִיק עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם מֵעֲלִיָּה, וְזַבִּין גְּרַמִּיָּה לְאַחַר,
 תַּרְצַע. וְאֵלִין חֲיִיבֵיָא רְשִׁיעִין, גּוּבְרִין בִּישִׁין, בְּתִיאובְתָא
 דְּלִהוֹן לְמַהְדָּר לְסַרְחַנְיָהוּ, לָא בְּעוּ מְנַשִּׁיָּהוּן וּבְנִיָּהוּן
 אֶלָּא חַבִּילוּ אוּרְחִיָּהוּ (ס"א אוּדְנִיָּהוּ) וְאִתְפָּרְקוּ מֵעוֹל שְׁמִיָּא
 דְּפָקִיד לְהוּ מוֹשֶׁה, וְתַבְרוּ אוּדְנִיָּהוּ, דְּלִית לוֹן חוּלְקָא
 בְּשָׂמָא קְדִישָׁא, וְעֲמָא קְדִישָׁא.

מָה עֲבָדוּ. פְּלִיגוּ תַרְוויָּיהוּ תְּהוּא דִּהְבָּא, חַד נָטִיל תַרְיָן
 שְׁלִישִׁין, וְחַד שְׁלִישׁ. קָמוּ לְקַבֵּל שְׁמִשָׁא, בְּשִׁית
 שְׁעֵתִין. עֲבָדוּ חֲרָשִׁיָּהוּ, וּבִלְטוּ בְּלִטְיָהוּן בְּחֲרָשָׁא דְּפוּמָא.
 כִּיּוֹן דְּמָטָא שִׁירוּתָא דְּשִׁבְעַ, אָרִימוּ תַרְוויָּיהוּ יְדִיָּהוּ עַל

יְדוּי דְאֶהְרֹן. (וּמְנַלְן דְּמִנְדָּא דְתַרְוִיּהוּ יַד מִכָּל חַד נָטַל וְלֹא יִתִּיר) דְּכַתִּיב וַיִּקַּח מִיָּדָם, תַּרְוִיּוּיָהוּ הוּוּ, וְלֹא יִתִּיר. כִּיּוֹן דְּאִיהוּ קָבִיל מִיָּדָם (ס"א תרי ולא ידיהם), קָלָא נִפְק וְאָמַר, (מִשְׁלִי יֵא) יַד לְיָד לֹא יִנְקָה רַע, דְּכַתִּיב כִּי בָרַע הוּא. אֵייתִי רַע לְעֵלְמָא.

רְזָא דְמַלְתָּה. אֵינּוֹן רְשָׁעִים חֵיִיבִין חֲרָשִׁין בְּנוּי דְּבַלְעָם חֵיִיבָא, בְּנֵי בְנוּי דְּלָבֹן רְשִׁיעָא, חָמוּ דְּכּוּס שְׁל בְּרָכָה בִּימִין אִיהוּ, וּמִן יְמִינָא אֶתְקַף תְּדִיר. (ס"א יתיר) אָמְרוּ, אֵי יְהֵא בְּסִטְר דָּא, תְּהוּא רִישָׁא דִּימִינָא, תְּהֵא תּוּקְפָא דִּילָן כְּדָקָא יְאוּת.

כִּיּוֹן דְּמָטָא שְׁבַע שְׁעֵתִין דִּיּוֹמָא, יְהֵבוּ לִיהּ לְאֶהְרֹן מִיָּד. אֵי אִיהוּ הָוָה אָמַר לֹון שׁוּוּ לִיהּ בְּאַרְעָא בְּקַדְמִיתָא, וְאַנָּא אָטוּל, לָא הוּוּ יְכָלִין בְּחֲרָשִׁיָהוּ כְּלוּם, אָלָא מִיָּדָם נָטַל. וַיִּקְרָא מִתְרַעֵם וְאָמַר, וַיִּקַּח מִיָּדָם, חָמוּ מָה עֵבֵד אֶהְרֹן גָּבַר נְבִיאָה גָבַר חֲפִים, לָא יִדַּע לְאַסְתְּמָרָא, דְּאִילוּ נָטַל מֵאַרְעָא, כָּל חֲרָשִׁין דְּעֵלְמָא לָא הוּוּ יְכָלִין לְאַצְלָחָא. אָבַל בְּמָה אֶצְלָחוּ בְּעוּבָדָא דָּא, בְּגִין דְּוִיִּקַּח מִיָּדָם וְלֹא מֵאַרְעָא.

(שמות לב) וַיִּצַר אוֹתוֹ בַּחֲרָט, לָאוּ כְּמָה דְּחֲשָׁבִין בְּנֵי נְשָׂא, דְּעֵבֵד צִיּוּרִין בְּמַחוּגָה, אוּ בְּמַלְתָּה אַחֲרָא. אָלָא אַתָּא קָרָא לְאוּכְחָא מְלָה, דְּאֶהְרֹן לָא יִדַּע לְאַסְתְּמָרָא. אִילוּ כַּד נָטַל מִיַּדִּיהוֹן, הָוָה שְׁדִי לְאַרְעָא, וְאַף עַל גַּב דִּיטוּל לִיהּ

לְבַתֶּר, לֹא הָוּה (דף קצ"ב ע"ב) אֲצִלַּח עוֹבְדָא בִישָׂא דָא. אָבֵל
 בְּכֹלָא סִיּוּעָא בִישָׂא הָוּה, דְּנִקִּיט דְּהֶבֵּא, וּטְמֵרִיה מֵעֵינָא,
 בִישׁ בַּתֶּר בִישׁ, מֵאִי וַיִּצֶר אוֹתוֹ בַּחֶרֶט. דְּשׁוּי כֹּל דְּהֶבֵּא
 בְּכִיסָא חֲדָא, וְאַסְתְּמַר מֵעֵינָא. כְּדִין סָלִיק כֹּלָא לְעוֹבְדָא.
 בְּסִפְרָא דְחֲנוּף אֲשַׁכְחָנָא, דְּהָוּה אָמַר הָכִי, בְּרָא יְחִידָאָה
 יתִּילַד לְהֵהוּא רִישָׂא חַוּוּרָא, וְכֹד יִיתוּן מִבְּשָׂרָא
 דְחַמְרִי, יִטְעִין לֵיהּ, בְּהֵהוּא דְעֵייל (נ"א דְנָטִיל) מַרְגְּלָן בּוֹזְגִין
 דְדֶהֱבֵא, בְּלֹא דַעְתָּא דִילֵיהּ, וּדְיוֹקְנָא יִצִּיר בְּצִיּוּרָא
 בַּחֶרֶט. מֵאִי בַּחֶרֶט. בַּחֶרֶט אָנוּשׁ. דָּא קְלָמוּסָא דְאָנוּשׁ
 חַיִּיבָא, דְאַטְעִי לְבְנֵי נִשָּׂא.

וְדֹאֵי דָא בְּרִירָא דְמַלְהָ, דְאָנוּשׁ כַּד אֲטְעִי עֲלֵמָא,
 בְּקְלָמוּסָא הָוּה רָשִׁים רְשִׁימִין, דְּכֹל דְיוֹקְנִין
 וּפְלַחְנִין נִכְרָאִין בְּהֵהוּא קְלָמוּסָא, (ס"א רָשִׁים רְשִׁימִין) וְעַל דָּא
 כְּתִיב בַּחֶרֶט, הֵהוּא דְאַשְׁתְּמוּדַע לְמַעַבְדַּד הָכִי. וְדֹא הוּא
 בְּרִירוֹ דְמַלְהָ.

וְכֹלָא הָוּה, דְּדוּדֵאֵי בְּכִיסָא אַרְמֵי דְהֶבֵּא, וְכֹסֵי לֵיהּ
 מֵעֵינָא, כְּמָה דְאַמְרוּ אֵינּוּן חַרְשִׁין, וְהָכִי אֲצִטְרִיךְ
 בּוֹזְגֵי דְחַרְשִׁין אֲלִין. וְדֹא הוּא עוֹבְדָא דְחַרְשִׁין אֲלִין, מְלָה
 דְאַצְטְרִיךְ בְּאַתְגְּלִיא, לְאַתְגְּלֵאָה לְבַתֶּר, אֲצִטְרִיךְ טְמִירוֹ
 וְכִסּוּיָא בְּקַדְמִיתָא, דִּיתְכַּסִּי מֵעֵינָא, וּבַתֶּר יְפוּק אוּמְנָא
 לְאוּמְנוּתִיהּ. וּמְלָה דְאַצְטְרִיךְ בְּכִסּוּיָא לְבַתֶּר, אֲצִטְרִיךְ
 בְּאַתְגְּלִיא בְּקַדְמִיתָא.